Behandelend ambtenaar: E. Schellekens
Beleidsveldbeheerder: M. van Overveld
Portefeuillehouder: Th. Schots
Ambtenaar aanwezig bij het DT: Ja

Zaaknr. : 17.ZK07451/18.B0121
Kenmerk : 18IT028876
Barcode :

Jaarstukken 2017 Waterschap Brabantse Delta

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over vaststelling van de Jaarstukken 2017.

Samenvatting: Het jaar 2017 was succesvol. Het overgrote deel van de producten en diensten is conform de Begroting uitgevoerd en het jaar wordt afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van ruim € 3,375 miljoen ten opzichte van de Begroting. Brabantse Delta is in 2017 tweede geworden bij de verkiezing rondom de beste overheidsorganisatie. Op het gebied van innovatie was er (inter)nationaal veel aandacht voor de projecten PHARIO en innovatiefabriek Nieuwveer dat de tweede plaats haalde bij de waterinnovatieprijs 2017. De zuiveringsprestaties voldeden in 2017 aan de doelstellingen. De afvalwaterpersleiding heeft bij hevige neerslag echter een capaciteitstekort. Met het project AWP 2.0 waarin de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van het gehele systeem wordt verbeterd, wordt ook dit aspect opgelost. Er zijn inmiddels diverse maatregelen genomen die hebben gezorgd voor een reductie van de risico's. Voor het watersysteembeheer heeft 2017, naast de reguliere activiteiten, in het teken gestaan van de verdere implementatie en doorontwikkeling van de verkeerstoren. Ook is er een strategie geformuleerd om de waterkwaliteit te verbeteren en er is een impuls gegeven aan de verschillende ecologische opgaven. Er zijn verschillende watersysteemanalyses uitgevoerd om onze KRW-verplichting verder in beeld te krijgen en maatregelen te formuleren. Door middel van de projecten verbetering regionale keringen en verbetering keringen Geertruidenberg-Amertak wordt er geïnvesteerd in waterveiligheid. De accountantscontrole is goed verlopen. Oplevering van de Jaarstukken en het controledossier was conform de gemaakte afspraken, hetgeen resulteert in een goedkeurende controleverklaring op 13 juni 2018, wanneer het AB heeft ingestemd met de begrotings- en kredietoverschrijdingen (besluiten 1 en 2). In de jaarstukken van het waterschap is de volledige jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant opgenomen (zie bijlage VIII van de jaarstukken).

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. De overschrijdingen op de exploitatiebudgetten van de programma's: in totaal € 1.663.000.
2. De overschrijdingen boven de norm van de investeringskredieten: in totaal € 97.000 (conform bijlage 1 Te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten).
3. Vaststelling van de Jaarstukken 2017.
4. Bestemming van het bedrijfsresultaat van de taak Watersysteembeheer (€ 2.992.000 positief):
    a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-WS: € 2.720.000
    b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-WS: € 2.231.000
    c. Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB-WS: € 112.000
    d. Toevoeging aan de egalisatiereserve WS: € 2.391.000
5. Bestemming van het bedrijfsresultaat van de taak Zuiveringsbeheer (€ 505.000 negatief):
    a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-ZB: € 2.638.000
    b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-ZB: € 1.017.000
    c. Onttrekking uit de algemene/calamiteitenreserve ZB: € 748.000
    d. Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB-ZB: € 112.000
    e. Onttrekking uit de egalisatiereserve ZB: € 1.490.000
6. Het vaststellen van de definitieve bijdrage over 2017 voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant op afgerond € 721.000 per waterschap.

Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☒ **Directieteam**	08 mei 2018
☐ **Overlegvergadering**	
☒ **Dagelijks Bestuur**	15 mei 2018
☒ **Voorbereidingscommissie Financiële Zaken**	30 mei 2018
☒ **Besluitvormend AB**	13 juni 2018

☒ **Bijlage(n) bij het besluit**	
Bijlage 1: Te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten	18IT028526
Jaarstukken 2017 Waterschap Brabantse Delta	18IT028837
Accountantsverslag 2017 Deloitte	18IN010681
Jaarstukken 2017 Aquon/Jaarstukken 2017 HWH	18IN009546/18IN008172
Jaarrekening 2017 UvW/Jaarverslag NWB 2017	18IN011218/18IN008874
Jaarrekening 2017 SNB	18IN012234
Juridische procedures en vastgoedtransacties 2017	18IT028540

Aanleiding / context
Conform artikel 103 van de Waterschapswet legt het dagelijks bestuur verantwoording af aan het algemeen bestuur over het gevoerde beleid in het afgelopen begrotingsjaar, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.
Met de opdrachtbevestiging van 2 november 2017 heeft Deloitte Accountants B.V. de opdracht gekregen tot het controleren van de Jaarrekening 2017. De reikwijdte van de controle staat in de opdracht beschreven.

Beoogd effect
In de Jaarstukken 2017 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid in het betreffende begrotingsjaar en de kosten en opbrengsten die hiermee gepaard gaan. Daar waar exploitatiebudgetten en investeringskredieten zijn overschreden, wordt formeel instemming van het algemeen bestuur gevraagd ten einde de rechtmatigheid in materiële zin en daarmee de goedkeurende controleverklaring van de accountant te borgen. Dit aanvullend op hetgeen in de tussentijdse managementletters reeds is gemeld. Tevens wordt gevraagd het positieve financiële resultaat te bestemmen.
Ter kennisname is het accountantsverslag van Deloitte, de accountant van waterschap Brabantse Delta, opgenomen.
Het algemeen bestuur heeft bevoegdheden gedelegeerd aan het afdelingshoofd Juridische Zaken. Middels de bijlage “Juridische procedures en vastgoedtransacties 2017” worden deze bevoegdheden verantwoord.
Gelijktijdig met de Jaarstukken 2017 worden de goedgekeurde jaarrekeningen van de verbonden partijen Aquon, HWH, UvW, NWB en SNB ter kennisname aangeboden. Voor de overige verbonden partijen is thans nog geen goedgekeurde jaarrekening beschikbaar. Deze worden derhalve later aangeboden. De (concept) exploitatieresultaten van alle verbonden partijen zijn verwerkt in de jaarstukken van het waterschap.

Instemming overschrijdingen exploitatiebudgetten
Van een tweetal programma is het begrote bedrag overschreden. Het algemeen bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de overschrijdingen op de programma’s. Door autorisatie van de overschrijdingen door het algemeen bestuur wordt de rechtmatigheid in materiële zin en de goedkeurende controleverklaring van de accountant te borgen.

Gedurende het jaar 2017 hebben zich een tweetal situaties voorgedaan die geleid hebben tot een verschuiving in de begrotingsposten. Het dagelijks bestuur heeft op 19 september 2017 het volgende besloten:
- Het beschikbaar stellen van € 400.000 vanuit de raming voor onvoorziene uitgaven (programma 9000) uit de Begroting 2017 ter dekking van de achterblijvende opbrengsten op het project ‘Oneigenlijk grondgebruik’ (programma 8000). Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de Jaarstukken 2017 § 1.1.2, onderdeel Sloten, oevers en dijken op orde (SODO).
- Het afschrijven van een bedrag van € 5.065.000 van de Begroting 2017 van programma 9000 (onderdeel zuiveringsheffing bedrijven) en dit bedrag over te schrijven naar programma 4000, ten behoeve van het consolideren van de kosten en opbrengsten binnen de “Gemeenschappelijke Regeling waterschap De Dommel en waterschap Brabantse Delta”. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de Jaarstukken 2017, § 1.1.2 Ontwikkelingen in het begrotingsjaar, onderdeel Gemeenschappelijke Regeling waterschap De Dommel en waterschap Brabantse Delta.

In onderstaande tabel wordt de Begroting 2017 vóór en ná het besluit van 19 september 2018 weergegeven.

Netto lasten per programma *(alle bedragen x € 1.000)*	**Rekening 2017**	**Begroting 2017 na besluit DB**	**Begroting 2017 voor besluit DB**	**Verschil t.o.v. begroting na besluit DB**
Netto lasten				
1000 - Planvorming	4.928	5.139	5.139	-4,1%
2000 - Waterkeringen	12.359	12.396	12.396	-0,3%
3000 - Watersystemen	29.701	33.321	33.321	-10,9%
4000 - Zuiveringstechnische werken	60.541	59.114	54.049	+2,4%
5000 - Vaarwegen en havens	2.228	2.384	2.384	-6,5%
6000 - Regulering	3.597	4.136	4.136	-13,0%
6500 - Handhaving	5.261	5.795	5.795	-9,2%
7000 - Heffing en invordering	5.744	5.862	5.862	-2,0%
8000 - Bestuur en communicatie	4.852	4.616	4.216	+5,1%
9000 - Dekkingsmiddelen	-130.353	-130.346	-124.881	0,0%
Totaal netto lasten	**-1.143**	**2.416**	**2.416**	
Bijdrage provincie	-1.345	-1.435	-1.435	-6,3%
Resultaat	**-2.488**	**+981**	**+981**	

(+ = nadelig / - = voordelig)

Argumenten

1. *De overschrijdingen op de programma's zijn opgevangen binnen de totale Begroting 2017 en passen binnen het bestaande beleid en de door het AB aan het DB verstrekte bevoegdheid.*

   De overschrijdingen zijn opgevangen binnen de totale Begroting 2017: er is sprake van een voordelig exploitatiesaldo van € 2,488 miljoen, oftewel een voordelig exploitatiesaldo van ruim € 3,468 miljoen ten opzichte van de Begroting.

   Het algemeen bestuur heeft aan het dagelijks bestuur de volgende bevoegdheid verstrekt:

   "Het overschrijden van de netto kosten van een programma met 10% indien de hiervoor benodigde financiële ruimte elders binnen de begroting kan worden gevonden."

   Alle overschrijdingen blijven, na verwerking van de beschikking uit de onvoorzien en de verwerkte af- en overschrijving, ruim binnen de 10%. Er zijn geen kostenoverschrijdingen geconstateerd inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid. Het overgrote deel van de in de exploitatie opgenomen producten en diensten is conform de Begroting 2017 uitgevoerd.

2. *De overschrijdingen op de programma's zijn reeds eerder gemeld aan het algemeen bestuur en inhoudelijk toegelicht.*

   Het waterschap kiest ervoor alleen begrotingswijzigingen op te stellen voor grote nieuwe initiatieven. Financiële afwijkingen worden gerapporteerd in de managementletters en zoveel mogelijk opgevangen binnen de begroting. Doelstelling is budget- en begrotingsbeheer op een adequaat niveau in te vullen met respect voor het budgetrecht, een pragmatische aanpak en het voorkomen van extra bureaucratie.

   De overschrijding op programma 4000 Zuiveringstechnische werken bedraagt € 1,427 miljoen (2,5% van het begrote bedrag). De bijdrage SNB is € 1,6 miljoen nadelig. Dit is gemeld en uitgebreid toegelicht in de tussentijdse managementletters. Door de aandeelhouders wordt op bestuurlijk niveau nog gesproken over de kostenverdeling 2017. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de Jaarstukken 2017, § 1.1.2 Ontwikkelingen in het begrotingsjaar.

   De overschrijding op programma 8000 Bestuur en communicatie bedraagt € 236.000 (5,1% van het begrote bedrag) en is reeds gemeld in de tussentijdse managementletters. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de Jaarstukken "Hoofdstuk 2: Jaarverslag programma's".

Instemming overschrijdingen investeringsbudgetten

Het algemeen bestuur (AB) heeft aan het dagelijks bestuur (DB) de bevoegdheid verstrekt de geraamde uitgaven van een *ontwikkelingsinvestering* met maximaal 10% te overschrijden zonder toestemming vooraf van het AB, mits deze mutatie past binnen het vastgestelde beleid. *Bij instandhoudings-investeringen* worden vanuit het vastgesteld kader van het AB in principe geen overschrijdingen toegestaan.
Voor 2017 geldt dat er voor een aantal investeringsprojecten sprake is van een kredietoverschrijding boven de norm. Het gaat om een achttal overschrijdingen van reeds opgeleverde projecten met een totale overschrijding van € 97.000. Autorisatie van de overschrijdingen door het algemeen bestuur is noodzakelijk om de rechtmatigheid in materiële zin en de goedkeurende controleverklaring van de accountant te borgen.

Argument

3. *De overschrijdingen boven de norm van de investeringskredieten zijn, indien van toepassing, gemeld in de managementletters en passen binnen het vastgestelde beleid.*

   In bijlage I is een overzicht opgenomen van de kredietoverschrijdingen, waarbij per project is vermeld waardoor de overschrijding wordt veroorzaakt en of deze, indien van toepassing, is gemeld in de tussentijdse Managementletters. Het verschonen van kleine overschrijdingen bij de jaarstukken doet recht aan het sturen op hoofdlijnen en de pragmatische aanpak die het waterschap voorstaat, waarbij beoogd wordt extra bureaucratie en administratieve kosten te voorkomen.

Argumenten vaststellen Jaarstukken 2017

4. *Het overgrote deel van de producten en diensten is conform de Begroting uitgevoerd.*

   In de programmaplannen van de Begroting 2017 zijn de activiteiten en doelstellingen voor 2017 opgenomen. In de jaarverslagen van de diverse programma's (hoofdstuk 2 van de Jaarstukken 2017) is terug te zien dat deze voor het overgrote deel conform de Begroting zijn uitgevoerd.

Wat betreft de **Zuiveringstaak** voldeden de prestaties in 2017 aan de doelstellingen. De afvalwaterpersleiding heeft bij hevige neerslag echter een capaciteitstekort. Hierdoor wordt niet altijd voldaan aan de afgesproken afnamehoeveelheid. Het tijdelijke tekort is met de betreffende gemeenten besproken. Met het project AWP 2.0 waarin de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van het gehele systeem wordt verbeterd, wordt ook dit aspect opgelost. Er zijn inmiddels diverse maatregelen genomen die hebben gezorgd voor een reductie van de risico's.

Voor het **watersysteembeheer** heeft 2017, naast de reguliere activiteiten, in het teken gestaan van de verdere implementatie en doorontwikkeling van de verkeerstoren. Ook is er een strategie geformuleerd om de waterkwaliteit te verbeteren en er is een impuls gegeven aan de verschillende ecologische opgaven. Er zijn verschillende watersysteemanalyses uitgevoerd om onze KRW-verplichting verder in beeld te krijgen en maatregelen te formuleren. Door middel van de projecten verbetering regionale keringen en verbetering keringen Geertruidenberg-Amertak wordt er geïnvesteerd in waterveiligheid.

De **Bedrijfsvoering** heeft ook in 2017 bijgedragen aan de soepele en efficiënte realisatie van de primaire taken. Per 1 januari 2017 is de frontoffice gestart. In nauwe samenwerking met de verkeerstoren is gewerkt aan het meer gestructureerd en georganiseerd werken aan meldingen die via diverse kanalen bij het waterschap binnenkomen. Verder is er gewerkt aan vereenvoudiging van de financiële bedrijfsvoering, met als effect een organisatiebrede verbetering van de efficiency, was het project oneigenlijk grondgebruik volop in uitvoering en is er gestuurd op het meer inzetten van netwerkteams en wendbaar inspelen op ontwikkelingen.

Daarnaast is Brabantse Delta in 2017 tweede geworden bij de verkiezing rondom de Beste overheidsorganisatie.

5. *Het jaar wordt afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 3,468 miljoen ten opzichte van de Begroting en € 2,645 miljoen ten opzichte van Managementletter 2017-4.*

De Jaarrekening 2017 sluit met een voordelig exploitatiesaldo van € 2,488 miljoen. In de Begroting 2017 was rekening gehouden met een nadelig saldo van € 0,984 miljoen. De resultaten per taak zijn als volgt:

Resultaat en bestemming per taak *(bedragen x € 1.000)*	**Water-systeem-beheer**	**Zuiverings-beheer**	**Vaarwegen-beheer**	**Totaal 2017**
Netto lasten	57.771	65.843	1.345	124.959
Opbrengst verontreinigingsheffing	-486			-486
Reserve wachtgelden personeel	4	4		7
Onttrekking egalisatiereserve CBL	-747	-842		-1.589
Heffingen/omslagen	-59.534	-64.500		-124.033
Bijdrage Provincie			-1.345	-1.345
Resultaat per taak	**-2.992**	**+505**	**0**	**-2.488**

(+ = nadelig / - = voordelig)

Bij Managementletter 2017-4 werd nog een nadelig exploitatieresultaat verwacht van € 157.000:

Bedrijfsresultaat 2017 *(bedragen x € 1.000)*	**Rekening 2017**	**ML 2017-4**	**Begroting 2017**	**Te verklaren verschil**
Bedrijfsresultaat	-2.488	+157	+981	-2.645

(+ = nadelig / - = voordelig)

Het voordeel ten opzichte van ML 2017-4 bedraagt € 2,645 miljoen en wordt uitgebreid toegelicht in de Jaarstukken 2017, § 1.3.3 Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van Managementletter 2017-4.
Het betreft veelal zaken die bij ML 2017-4 niet waren te voorzien, zoals het uitblijven van een cao-akkoord, het doorschuiven van werkzaamheden naar 2018 vanwege onder meer weersomstandigheden, positieve resultaten bij enkele verbonden partijen, gunstige eindafrekeningen van gemeenschappelijke projecten waardoor een lagere bijdrage betaald hoefde te worden en hogere belastingopbrengsten Zuiveringsbeheer (over zowel 2017 als voorgaande jaren). Na de peildatum van ML 2017-4 ontstaat er meer zicht op de afloop van de bedrijven die maandelijks meetgegevens aanleveren, bovendien kent het opleggen van de definitieve aanslagen van de meet- en tabelbedrijven een langere doorlooptijd.

De zaken die wel te voorzien waren worden nadrukkelijk in 2018 als leerpunt meegenomen. In het project Vereenvoudigen van de financiële bedrijfsvoering worden de financiële en aanpalende processen versimpeld en daar waar mogelijk geautomatiseerd, met als doel een hogere efficiency, effectiviteit en meer gebruikersgemak. Tevens wordt het creëren van duidelijkheid in taken, rollen en verantwoordelijkheden beoogd en krijgen de financiën meer aandacht in de diverse programma overleggen, waar de verantwoordelijke personen de cijfers bespreken. Dit alles zal bijdragen aan het voorspellend vermogen van de organisatie.

6. *De accountantscontrole is goed verlopen en er is een goedkeurende verklaring afgegeven.*

Deloitte is sinds boekjaar 2014 aangesteld als accountant van waterschap Brabantse Delta.
De accountantscontrole is goed verlopen. Oplevering van de Jaarrekening en het onderliggende opstel- en controledossier was in overeenstemming met de gemaakte afspraken, hetgeen resulteert in een goedkeurende controleverklaring, op voorwaarde dat het AB instemt met de begrotings- en kredietoverschrijdingen (besluiten 1 en 2). Er wordt een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Er hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte van de accountantscontrole voorgedaan. Voor de geconstateerde bevindingen wordt verwezen naar bijgevoegd accountantsverslag.

Vaststellen bestemming bedrijfsresultaat
Het algemeen bestuur wordt gevraagd in te stemmen met de volgende resultaatbestemming:

Voorstel bestemming bedrijfsresultaat Watersysteembeheer *(bedragen x € 1.000)*	**Rekening 2017**	**Begroting 2017**
Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB	+2.720	+2.942
Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB	-2.231	-1.893
Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB	+112	0
Onttrekking (-) / toevoeging (+) aan de egalisatiereserve WS	+2.391	-2.575
Totaal bestemming resultaat Watersysteembeheer	**+2.992**	**-1.526**

Voorstel bestemming bedrijfsresultaat Zuiveringsbeheer *(bedragen x € 1.000)*	**Rekening 2017**	**Begroting 2017**
Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB	+2.638	+3.386
Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB	-1.017	-1.017
Onttrekking uit de algemene/calamiteitenreserve	-748	0
Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB	+112	0
Onttrekking uit de egalisatiereserve Zuiveringsbeheer	-1.490	-1.824
Totaal bestemming resultaat Zuiveringsbeheer	**-505**	**+545**

Argumenten
7. *Door financiële meevallers te reserveren wordt een belangrijke stap gezet om te komen tot een duurzaam financieel beleid en in het bijzonder het beperken van de schuldenlast.*

Bij de Kadernota 2017–2026 heeft het bestuur een belangrijke stap gezet om te komen tot een duurzaam financieel beleid. De maatregelen die vanaf 2017 ingaan, leiden in eerste instantie tot een stijging van de lasten. Om deze extra lasten op te kunnen vangen zonder extra tariefstijgingen, is besloten om (toekomstige) financiële meevallers apart te zetten in een bestemmingsreserve. Voor 2017 gaat het om de volgende financiële meevallers:
- Voordeel herstructurering leningen (€ 310.000 Watersysteembeheer en € 418.000 Zuiveringsbeheer)
- Voordeel van de in 2017 uitgekeerde switchtransactie SNB (€ 1.968.000 voor Watersysteembeheer en € 2.220.000 voor Zuiveringsbeheer). In de Begroting was rekening gehouden met een opbrengst van € 5.600.000, het in 2017 uitgekeerde bedrag bedraagt € 4.188.000[1].

[1] In 2007 is SNB met een bank een Switch Transactie aangegaan met als doel het kredietrisico op drie leasedepots van SNB te spreiden. SNB heeft de Switch Transaction in 2016 voortijdig beëindigd. De marktwaarde van de Switch Transactie had zich de afgelopen jaren in het algemeen positief ontwikkeld, maar was wel volatiel. In het geval van onverwachte negatieve ontwikkelingen in de wereldeconomie zou de marktwaarde van de transactie snel weer afnemen. Daarnaast bevond de bank waarmee de transactie is afgesloten zich in zwaar weer. Alles afwegende heeft SNB besloten in 2016 de transactie voortijdig te beëindigen en in 2017 uit te betalen. De transactie liep nog tot september 2017. Het positieve resultaat voor Waterschap Brabantse Delta bedraagt ongeveer € 4,2 miljoen en is meegenomen in de Jaarrekening 2017.

– Voordeel op uitgaven projecten < € 250.000 Watersysteembeheer: € 441.000.

De maatregelen van DFB leiden in eerste instantie tot een stijging van de lasten. De extra lasten als gevolg van de maatregelen worden jaarlijks onttrokken uit de reserve. Voor de taak Watersysteembeheer gaat het in 2017 om € 1.893.000 en voor de taak Zuiveringsbeheer om € 1.017.000. Daarnaast zijn in 2017 voor het project Overdiepse Polder nagekomen kosten gemaakt, onder meer in verband met een bomenkwestie. Voorgesteld wordt het bedrag van de kosten, zijnde € 338.000 te onttrekken uit de bestemmingsreserve DFB Watersysteembeheer[2].

Per saldo wordt er in 2017 € 2.110.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid (+ financiële meevallers -/- benodigde onttrekkingen).

8. *Conform het Reserve- en voorzieningenbeleid wordt voorgesteld de kosten van de calamiteit Ossendrecht (€ 149.000) en de noodmaatregelen Roosendaal (€ 599.000) te dekken door een onttrekking uit de algemene/calamiteitenreserve Zuiveringsbeheer.*

In 2016 heeft zich een calamiteit voorgedaan: het zuiveringsproces op de rwzi Ossendrecht is verstoord geraakt, waardoor een waterbodem vervuild raakte die in 2017 is gebaggerd. Daarnaast was het risico op uitvallen van de pompen bij persstation Roosendaal dermate groot, dat er urgent voorzieningen in de vorm van noodpompen zijn gerealiseerd. De plaatsing en de huur van de tijdelijke pompinstallatie is voor een half jaar in 2017 aan de calamiteit gerelateerd, daarna is de huur vanuit de exploitatie betaald. Middels de resultaatbestemming wordt voorgesteld om de totale extra last van € 748.000 ten laste van de calamiteitenreserve Zuiveringsbeheer te brengen.

9. *Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB doet recht aan de afspraken uit de cao 2014-2016.*

In de cao 2014-2016 voor de waterschappen is bepaald dat de medewerkers met ingang van 1 januari 2016 een Persoonsgebonden Basis Budget van € 5.000 beschikbaar hebben. Dit budget kan binnen vijf jaar besteed worden aan opleidingen en andere activiteiten benodigd voor persoonlijke ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit. Jaarlijks houdt het waterschap in de begroting rekening met een bedrag van € 1.000 per medewerker. Indien aan het einde van het jaar het volledige begrote bedrag nog niet is uitgegeven wordt dit bedrag in deze bestemmingsreserve PBB gestort.

In 2017 is € 224.000 van de begrote opleidingskosten niet uitgegeven en toegevoegd aan de bestemmingsreserve PBB. De uitnutting van de reserve zal de komende jaren nauwlettend gevolgd worden en op basis daarvan mogelijk leiden tot bijstelling van de hoogte van de reserve in de laatste jaren. Met de medewerker worden afspraken gemaakt over inzet van het PBB. Dit betekent dat het PBB geen financieel recht/aanspraak vertegenwoordigt. Alleen als een medewerker een voorstel doet voor een PBB-besteding, en de leidinggevende geeft hiervoor goedkeuring, dan ontstaat pas het recht van de medewerker om bijvoorbeeld de betreffende opleiding te volgen. Het PBB dat eind 2020 nog niet opgemaakt is, vloeit terug naar de algemene middelen.

10. *De resterende mutaties van de egalisatiereserves zijn positiever dan bij de Begroting 2017 is ingeschat.*

De voorgetelde toevoeging aan de egalisatiereserve Watersysteembeheer bedraagt € 2,391 miljoen. Er was een onttrekking van € 2,575 miljoen begroot. De onttrekking aan de egalisatiereserve Zuiveringsbeheer bedraagt € 1,490 miljoen. Er was een onttrekking van € 1,824 miljoen begroot.

Vaststellen definitieve bijdrage 2017 Muskusrattenbestrijding

Voorgesteld wordt de definitieve bijdrage over 2017 voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant vast te stellen op € 721.000 per waterschap.

Argument

11. *De netto lasten zijn lager dan de Begroting.*

Waterschap Brabantse Delta is uitvoerder van de gemeenschappelijke regeling “Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant” en is belast met de administratie en financiering. De volledige “Jaarrekening Muskus- en

[2] In 2015 zijn door het waterschap twee grote projecten opgeleverd in het kader van het nationale programma ‘ruimte voor de rivier’: De waterberging Volkerak Zoommeer en de Overdiepse polder. Tijdens de uitvoering draagt het waterschap een deel van de risico’s en krijgt daarvoor een vergoeding. De vergoedingen waren bij de oplevering niet volledig opgebruikt. Bij de Jaarrekening 2015 is een inschatting gemaakt van de kosten die mogelijk nog zouden komen. Het resterende bedrag (€ 3,14 miljoen) is bij de oplevering van de projecten vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2015 en toegevoegd aan de bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid.

Beverrattenbestrijding 2017" voor de deelnemende waterschappen is opgenomen in bijlage VIII van de jaarstukken. De definitieve bijdrage over 2017 bedraagt € 721.000 per waterschap en is lager dan de begroting, waar een bijdrage van € 753.000 per deelnemend waterschap werd voorzien. Over de uitvoering van de taak en de vangstgegevens wordt gerapporteerd in het Jaarverslag 2017 Muskus- en beverrattenrattenbestrijding Brabantse waterschappen, die separaat wordt aangeboden aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

Kanttekeningen en risico's
In de risicoparagraaf van de jaarstukken (§ 1.7) worden de belangrijkste risico's voor de bedrijfsvoering toegelicht.

Financiële dekking
Het jaar wordt afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 3,469 miljoen ten opzichte van de Begroting, waar een negatief saldo van € 0,981 miljoen was begroot. Hierdoor verbetert de financiële positie van het waterschap. Conform de voorgestelde resultaatbestemming wordt per saldo € 2,488 miljoen toegevoegd aan de reserves.

Uitvoering
Niet van toepassing.

Communicatie
- De Jaarstukken 2017 met bijbehorende stukken worden ingevolge artikel 103, lid 3 van de Waterschapswet voor een ieder ter inzage gelegd en zijn algemeen verkrijgbaar van 30 mei 2018 tot en met 13 juni 2018. Van de terinzage legging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennis gegeven.
- Na vaststelling worden de Jaarstukken 2017 met bijbehorende stukken ter goedkeuring aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant gezonden.
- De Jaarstukken 2017 worden na besluitvorming gepubliceerd op Spraakwater en op de website van het waterschap.

Relatie met beleidsvelden
- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  In de jaarstukken wordt gerapporteerd over de activiteiten die gezamenlijk zijn uitgevoerd en opgepakt met de andere Brabantse waterschappen.
- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
  Niet van toepassing.